

Iedereen heeft baat bij legaal werk!

Bent u werknemer?

Wat betekent officieel werk?

- Bescherming en voorzieningen: pensioen, sociale verzekering, gezondheidszorg, betaalde vakantie en bescherming tegen oneerlijk ontslag of andere schendingen van het arbeidsrecht.
- Regelmatige betaling van lonen, sociale zekerheidsbijdragen en relevante belastingen.

Werk ik officieel? Checklist

Dit moet u hebben/krijgen:

- Een **arbeidsovereenkomst** met vermelding van de arbeidsvoorwaarden, verplichtingen en rechten, informatie over de werkgever en over wie uw loon uitbetaalt;
- **Regelmatige loonstrookjes** die zijn gebaseerd op de feitelijk gewerkte uren, overuren en speciale toelagen (bijvoorbeeld voor nacht- of vakantiediensten);
- **Bescherming tegen discriminatie** op grond van geslacht, gender, religie, nationaliteit of etniciteit op de werkplek;
- **Recht op pauzes**, vakantie- en verlofdagen;
- **Recht op ziekteverlof** en op bescherming bij arbeidsongevallen en beroepsziekten;
- **Registratie bij het sociale zekerheidsstelsel** voor bijvoorbeeld pensioenen, werkloosheidsuitkeringen en gezondheidszorg;
- **Recht op vertegenwoordiging**, vakbondslidmaatschap en staking;
- **Regelmatige betaling van bijdragen**, bv. pensioenbijdragen.

Hebt u een bedrijf?

Hebt u werknemers in dienst of bent u van plan werknemers in dienst te nemen?

Wat betekent officieel werk?

- Zich houden aan de arbeidswetgeving; de werknemers geven waarop zij recht hebben.
- Zorgen voor eerlijke concurrentie tussen bedrijven.
- Het creëren van een stabiele en motiverende werkomgeving om een productieve werkplek te waarborgen.
- Het vermijden van sancties, boetes, heffingen en reputatierisico's.

Als bedrijfseigenaar en werkgever moet u...

- letten op de arbeidsvoorwaarden die wettelijk zijn vastgelegd in uw land; nagaan of u:
 - ▶ de nationale cao-regels naleeft met betrekking tot lonen en inhoudingen op loon;
 - ▶ belastingen en sociale zekerheidsbijdragen volgens de regels betaalt;
 - ▶ correcte loonstrookjes uitgeeft;
 - ▶ ziekteverlof, zwangerschapsverlof en vakantiedagen/jaarlijkse vakantie waarborgt in overeenstemming met de toepasselijke wet- en regelgeving.
- uw werknemers, hun werkelijke arbeidstijd en alle loongegevens registreren overeenkomstig de toepasselijke nationale regelgeving en die van de EU;
- de regels inzake gezondheid en veiligheid op het werk toepassen en voor een veilige omgeving voor uw werknemers zorgen;
- zich ervan vergewissen dat uw werknemers het recht hebben om in uw land te werken.

Als u een bedrijf hebt en twijfelt over de regels in uw land voor het legaal in dienst nemen van werknemers, kunt u...

- contact opnemen met uw plaatselijke arbeidsinspectie;
- contact opnemen met uw nationale en/of lokale werkgeversorganisatie;
- contact opnemen met de instanties die bevoegd zijn voor arbeidsvoorschriften en gezondheid en veiligheid op het werk.

U kunt als zwartwerker worden beschouwd als...

*u contant wordt betaald
zonder arbeidsovereenkomst
(zwartwerk);*

u geen schriftelijke arbeidsovereenkomst hebt en uw werkgever u contant betaalt zonder uw werk op te geven of belastingen en sociale premies te betalen, werkt u zwart.

*een deel van uw loon
contant wordt uitbetaald
(gedeeltelijk zwartwerk);*

Als uw werkgever slechts een deel van uw gewerkte uren declareert en de rest contant betaalt, is dat gedeeltelijk zwartwerk. Dit geldt ook voor niet-opgegeven overuren en extra diensten. Het lijkt misschien aantrekkelijk, maar u verliest uw rechten en hebt dan geen wettelijk bewijs van uw werk.

*u zelfstandig ondernemer
bent, maar wordt behandeld als een
werknemer (schijnzelfstandigheid);*

Als u geregistreerd staat als zelfstandige, maar onder gezag van een leidinggevende werkt, vaste werktijden hebt of afhankelijk bent van één klant, bent u mogelijk schijnzelfstandige. Dit betekent dat u wordt behandeld als een werknemer zonder rechten of bescherming. In bepaalde landen kunt u, zelfs als u als zelfstandige bent ingeschreven, worden beschouwd als een werknemer met volledige arbeidsrechten, met name wanneer iemand uw werk aanstuurt, uw loon bepaalt en u het werk persoonlijk uitvoert.

Wat kunt u doen?

1. Neem contact op met de lokale arbeidsinspectie

Organisaties voor arbeidsinspectie controleren en inspecteren bedrijven. Zij kunnen advies geven over het melden van zwartwerk. Ook verstrekken zij vaak informatie over uw recht om niet-uitbetaald loon te vorderen, dat is verankerd in de EU-wetgeving.

2. Neem contact op met een vakbond

Vakbonden vertegenwoordigen werknemers en zetten zich in voor hun rechten en betere arbeidsvoorwaarden. Zij gaan een dialoog aan met werkgeversorganisaties. Neem contact op met een lokale vakbond of met werknemersvertegenwoordigers op de werkplek.

Meer weten

Op de webpagina van de **Europese Arbeidsautoriteit** kunt u uw nationale contactpunt vinden en advies krijgen.

<https://www.ela.europa.eu>

Europese Arbeidsautoriteit
Landererova 12, 811 09 Bratislava I, Slowakije

Bureau voor publicaties
van de Europese Unie

Luxemburg: Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2025

© Europese Arbeidsautoriteit, 2025

Print ISBN 978-92-9415-215-2 doi:10.2883/2788414

HP-01-25-025-NL-C

PDF ISBN 978-92-9415-214-5 doi:10.2883/5607625

HP-01-25-025-NL-N

Voorpagina © Gorodenkoff/stock.adobe.com; © JackF/stock.adobe.com; © wavebreak3/stock.adobe.com. Pagina's binnenin © K Seisa/peopleimages.com/stock.adobe.com; © New Africa/stock.adobe.com